

Informationsblad från
Sällskapet Ångbåten

Ångbåten

Årgång 1 - November 1965 - Nummer 2

MINNEN SÖKES

Redaktionen söker med ljus och lykta efter personer, vilka på något sätt haft anknytning till vårt fartyg. Detta för att kunna föröka lite i dess tidigare historia. Med historien menas här inte sjöställningsår och liknande, utan en mera personlig historia. Minnen och handlingar kring fartygets och rederiets vardag, besättning, laster och liknande ting. Ven kan berättas sådant för oss?

Vidare önskar redaktionen på något sätt få veta vad våra läsare önskar av Ångbåten. Berättelser, tekniska data, fotografier, teckningar, personalia - vad skall vi fylla våra fyra sidor med? Är Du intresserad av andra ångfartyg än Bohuslän, skall vi hållas inom Marstranderederiets ram. Ring eller skriv en rad till oss, vi är alltid intresserade.

BOHUSLÄN ÄR RÄDDAD

Vi har lyckats! En kommitté från Sällskapet trafade måndagen den 5 september överenskommelse med direktör Johansson vid Skrot- & Avfallsprodukter om köp av vår klenod. Sällskapet teckar därför alla andelstecknare, såväl inom som utan föreningen, vilka gjort det möjligt för oss att hejda hennes säkra undergång. Ännu finnes dock några otecknade andelar, och dessa måste också ta slut för att vi skall kunna betala henne.

Men därmed är inte bekymren slut. Man kan nog utan överdrift våga påstå att den verkliga huvudvärken börjar först nu. Men mera därom senare i detta blad. Förfallets framfart oöverbord måste med det snaraste stoppas, och det kommer att gå åt massor av arbete, material och pengar för att åter få henne i representativt skick.

Tänk på möjligheten att någon gång i framtiden kunna få gå ombord i ett eget ångfartyg, kasta loss från vardagen och tytt och stilla på Björns väst kustens vågor, att få banka sig runt en biftek med öl i matsalongen eller kanske en kopp kaffe med något gott till i röksalongen sedan man hör "skeppar'n" vanka fram på bryggan ovanför huvudet, att få sitta på akterdäck med en pipa eller en cigarr och se den nedgående solen glittra i propellervattnet nedan såsarna neklar ovanför - den möjligheten synes idag något närmare än då företa numret av Ångbåten trycktes. Men som sagt, det fordras framför allt en väldig massa arbete för att kunna nå fram till detta.

ssb

VISNINGEN

Den 4 dagar långa visningen av oss Bohuslän i månads-skiftet augusti-september får allt betraktas som en stor framgång. Ett mycket stort antal personer besökte fartyget vid dess förtöjningsplats väster om Gamla Hisingsbron. Andelsteckningen tog fart och resulterade i en osannolik mängd tecknade andelar. Vandalens levernas grafikutställning tilldrog sig ett välförtjänt intresse liksom de av Sjöfartsmuseet utställda föremålen.

Kommandörkapten Stig Notini från Sjöfartsmuseet talade på tisdagskvällen om konservering av sjöfynd, filmen om Pärjan 6 visades och hamnens PR-assistent Bo Vallan redogjorde för Göteborgs Hamns utveckling förr och i framtiden med hjälp av ljusbilder. Restaurationsavdelningen bidrog med kaffe för besökarna, varvid utplacerade bössor gav ett gott resultat. Sammanlagt inrsknades 315 kronor. Bössornas utgjordes av tomta ölburkar klädda med vår broschyr.

I denna PR-drive kan även inrsknas en modell av oss Bohuslän samt en livboj, vilka varit utställda i Handelsbladens skyltfönster vid Kungälvssplatsen under sommaren och de bortenot 300 affischer vilka satts upp i Göteborg och längs Bohuskusten.

FIN REKLAM

Att Sällskapets arbete uppmärksammas i våra omgivningar fick vi bland annat bevis på för några dagar sedan, då ett kuvert med tidningen Svenske Väst-kust Fiskaren dämp ned på redaktionsbordet. Då vi öppnade försändelsen stävede Bohuslän med god fart mot oss på tidningens framsida. Ett mycket vackert fotografi täckte halva tidningen, och vi hoppas att senare kunna ge också våra läsare möjlighet att glädjas åt denna fina bild på henne.

För övrigt har ju flera tidningar följt våra strävanden att rädda fartyget. I Göteborgs-Tidningen stod det den 4 april "RÄDDA BOHUSLÄN! Hon är värd att räddas!" Göteborgs-Posten hade den 24 augusti följande rubrik till en artikel "Ångaren Bohuslän putsas, klarar hon sig från skrotdöd?". Vilket vi väl i dagens läge kan säga att hon gjort. Peppar, peppar, Teknikens Värld hade i ett nummer i slutet av september med en artikel om vårt fartyg, kallad "Kan Bohuslän räddas?". Artikeln verkar att ha blivit fördömd något på vägen, ty den skrevs vid en

tidpunkt då vi sålt endast 150 andelar, men bättre sent än aldrig. Vidare har Svensk Sjöfartstidning vid några tillfällen publicerat mindre notiser om vår verksamhet. Sist men inte minst har Sveriges Radio sånt en liten glimt om oss i Väst-kvarten.

ARBETSPLAN

Många var de som vid andelsförsäljningen sade: Räkna pengarna verkligen. Vi måste ha minst lika mycket till för upprättningen! Många, kanske inte lika många var de, som under sommaren märkte arbetelusten försvinna bland rosthackor och färgflagor. Är då rostteckningen det fundamentala för Bohuslän? Vilka arbeten skall utföras?

Givetvis skall Bohuslän hållas så vit och grann som vi sinna henne från svunna dagar, och hennes sista seglatsmäsang 1963 har sett sina spår. Rtt alltså fraktande av shoppande och även törstiga turister till våra grannländer kostar på. Välvilliga färgfabrikanter och villiga armar har emellertid nu återgivit åtminstone utvidan något av dess forna glans. Nu återstår så att säga resten.

Innan vi kan kasta loss återstår mycket. Som de flesta känner till måste fartyg klassas med jämna tidsintervaller. Så är fallet även med Bohuslän. Innan fartyget nyttjas till sjöfart måste fartyginspektionen ge sitt klartecken efter ingå-

ende undersökningar av skrov, maskineri och döcksutrustning.

Först måste vi docka henne någonstans. Bottnplåtarna och bottenventilerna skall undersökas, liksom rodet med sina fästen, propelleraxelns aktra ända friläggas. Efter eventuella och som vi hoppas små reparationer måste bottnen strykas med beväringsskyddande färg. Vi vet att Bohuslän dockades på hösten 1962, men om någon känner till någon senare dockning är vi glada över att få veta detta.

Maskineriet, som ju är bårens hjärta, skall provas i flera avseenden. De väsentliga delarna skall "öppnas upp" för skuldrbesiktning och tryckprovning skall företagas. Alla pumparna, lämpump, brandpump, matarvattenspump och allt vad de nu heter, kommer att provas liksom den pålitliga gamla Skifflegeneratoren som nu förses oss med ljus. Alla rörledningar och ventiler, och de är inte så få, måste ses överliksom den elektriska anläggningen. Chiefen och hans mannar är sedan en tid på plats och hittillvarande rapporter "från maskin" har varit av det positiva slaget.

De båda livbåtarna, som många minns som fernissade, är nu vita med rylling och tallbord orangerfärgade. Denna måste till viss mån utföras även finnas på de tidigare röda och vita livbåtarna. Livbåtens, cirka 400 stycken, skall ses över och stuvats i sina lådor, och all eldsäkningsmaterial måste vara i hög-

sta trim. Lanternor, kompasser, lod och rödraketer bör också till den obligatoriska utrustningen liksom medicinlådan och skeppsklockan, som vi i gåva fått tillbaka.

Köket företer inte någon vacker synbild idag. Den spontade brädfodringens många färgskikt bildar ett invecklat men föga hygieniskt mönster, och sällskapsdamer i intendenturen kommer säkert att välkomna den tilltänkta plastlaminatinredningen, som visserligen inte blir "historisk" men väl lättskött. Den gamla kolspisen har redan tidigare skattat åt förgångelsen och den befintliga gasolänläggningen får efter renovering göra tjänst i framtiden.

Hytt- och salonginredningen är sannolikt mer ursprunglig i Bohuslän än i något annat fartyg idag. Några nya skott har ju kommit till för att bland annat hyra tobakskiosk, men det mesta går lätt att operera bort när vi så önskar. Självfallet finns det plats för hur många villiga händer som helst för uppsnygning och målning under arbetsfria i trevlig miljö.

När går vi till sjöss, till alla de gamla välkända bryggorna? När får vi se Bohuslän i Kyrkesund, Kråksundagap och vid Islandsberg? Frågan ställs ofta och gärna. Det är svårt att nu fastslå Dagen, men alla är vi nog överens om att över sommaren 1966 orkar vi nog inte vänta. Allt hänger på oss själva, på de villiga händerna och på de givmilda donatorerna.

PRESSKONTAKTMAN -

DAMKLUBB EFTERLYSES

Vid styrelsemöte ombord den 13 oktober beslöts bland annat att efterlysa någon person med goda kontakter hos pressen, med uppgift att hålla denna informerad om vår sysselsättning och på så sätt sprida kunskap om Sällskapet. Finns det någon i läsekretsen som känner sig osäker och har lust att hjälpa oss i denna mycket viktiga och intressanta fråga? Vidare beslöts att möten från och med december månad kommer att hållas ombord i Bohuslän den andra måndagen i varje månad tills vidare samt att den modell av fartyget, vilken vi under sommaren fått låna av Marstrands Mek. Verkstad, skall återlämnas till sin ägare snarast.

Beträffande nycklar till fartyget beslöts att styrelsen skall anskaffa ett lämpligt antal att utlämnas till medlemmarnas mot en depositionsavgift. För erhållande av nyckel kan intresserade således vända sig till styrelsen. Ulla-Britt Boström utsågs till restauratör, en post som hon ju redan sköter på ett utmärkt sätt. För vad vore ett möte ombord utan det

kaffe vi brukar få.

ALLMÄN SAMMANKOMST. Vid nästa styrelsemöte ombord, den 27 oktober, beslöts bland annat att en sammankomst för samtliga medlemmar skall anordnas på Industrimuseet måndagen den 22 november, då även allmänheten är välkommen. Där kommer att redogöras för våra näraste planer på framtiden, samtidigt som det blir möjligheter till diskussion liksom att besöka museets förmåliga samlingar och att få sådana förklaringar av Åke Åberg, museets föreståndare och tillika vår flitiga sekreterare.

Vid samma tillfälle efterlystes också någon form av damklubb, som kan göra det trivsamt för dem som vistas och arbetar ombord - skaffa blommor på bordet, ordna med gardiner, servera kaffe och mycket annat som förhöjer trevningen.

VÄRMEN OMBORD

En del av maskingruppen, d.v.s. herrar Per Löndal, Henry Brunefjell och Sven Fajerson, har framlagt ett förslag till uppvärmning av Bohuslän vintertid. Detta beräknades ske genom att pannan och värmesystemet fyllas med vatten vilket uppvärms till cirka 100° en 4 två gånger i veckan efter behov. Vattnet cirkuleras därefter genom värmesystemet med hjälp av en elektrisk pump.

Värmen ombord är som bekant av vital betydelse, dels för att vi skall kunna arbeta ombord i vinter, dels för att vi skall få möjlighet att ta emot de företag och sammanslutningar vilka under vintern kan vara intresserade av våra trevliga lokaliteter.

BERGSTRANDS KAFFE

I BILLÅ CUP

Vi vill här taga tillfället i akt och tacka Bergstrands Kaffe och Billå Cup AB för dess stora vänlighet att bistå oss med kaffe och plastmuggar till våra publikärogående vinningsdagar. Utan denna hjälp hade vår restaurationsavdelning, med bland andra Ulla-Britt Boström i spetsen, fått stora problem med alla våra kaffegäster, men nu klarades ju detta av på ett smidigt sätt.

VI BEHÖVER MASSOR MED MATERIAL OCH HJÄLP!
Vem har detta?

ANNONSER

Redaktionen har, som de flesta andra redaktioner, mycket stora ekonomiska problem. Sällskapets kasör är av naturliga skäl inte vidare benägen att låta på kassan för vår skull. Vi hoppas därför att läsekretsen vill hjälpa oss med någon eller några annonser till varje nummer. Upplagan är kanske inte så där imponerande, men vi hoppas att i fortsättningen kunna hålla förets numrets 1000 exemplar.

Vi beklagar att det av olika anledningar inte gått att bibehålla första numrets trycktekniska kvalitet även i detta nummer. Med tanke på kassans innehåll och möjligheten att utkomma med ett större antal nummer per år har vi istället valt ett något billigare förfaringsätt att framställa bladet på, såväl ekonomiskt som estetiskt.

ÅNGRÅTEN utges av Sällskapet Ångösten, c/o Industrimuseet, Elmanagatan 2 - 4, Göteborg S, telefon 201030, postgiro 621606.

Ordf. Ingvar Kronhamn, Kringelgatan 6, Göteborg H, v. ordf. Jan Nordöen, Svängrunsgatan 28, V. Frölunda, kassör Hans Bodman, von Gerdesgatan 5, Göteborg S, sekr. Åke Åberg, Föreningsgatan 2, Göteborg C.

I redaktionen S.-A. Roman, Å. Åberg. Redaktionen adress ÅNGRÅTEN, c/o Roman, Håstevikagatan 12, V. Frölunda.